

GŘ+IŘ+TR+FR+KGR
+ PVZ

VÝPIS

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

ODESÍLATEL:

Ing. Karel V l a s á k
ředitel odboru ochrany vod
Ministerstvo životního prostředí
P r a h a

ADRESÁT:

Ing. Jiří Medek
vedoucí odboru vodohospodářských
laboratoří a vedoucí provozovny -
laboratoře Hradec Králové
Povodí Labe, státní podnik
Víta Nejedlého 951
500 03 Hradec Králové 3

Povodí Labe, státní podnik HRADEC KRÁLOVÉ				
Datum:		16.4.2014	14972/2014/PLI	
OJ:		VKLHK	14/10578	
listy	přílohy	spis. znak	ak. znak	lhůta
2				

V Praze dne
Č.j.:

11. března 2014
27269/ENV/14
1310/740/14

Vyřizuje:
Tel.:

Dušek
267 122 226

Věc: Stanovisko MŽP k závěrečné zprávě projektu SedBiLa

Vážený pane inženýre,

k předložené závěrečné zprávě projektu „Význam Bíliny jako historického a současného zdroje znečištění pro nakládání se sedimenty v povodí Labe – SedBiLa“ vydává Ministerstvo životního prostředí, odbor ochrany vod (MŽP OOV) následující stanovisko:

Základním cílem projektu bylo zpracování studie pro stanovení míry rizika pro kvalitu povrchové vody v přeshraniční oblasti řeky Labe a dále na německé straně, které by mohlo být způsobeno kontaminací sedimentů v zájmovém úseku řeky Labe a řeky Bíliny.

V rámci projektu byla provedena rešerše shrnující dostupné poznatky o současném stavu poznání v dané oblasti, realizovaných výzkumech v povodí Labe a povodí Bíliny a přehled výzkumných prací. Na základě závěrů rešerše byl stanoven další postup při plnění cílů projektu.

Plnění hlavních cílů projektu:

- Vymezení lokalit s uloženými sedimenty v dolním povodí řeky Bíliny a v úseku řeky Labe mezi Ústím nad Labem a státní hranicí.

Na základě rešerše a na základě místních znalostí správců povodí doplněných terénním průzkumem byly vytipovány konkrétní lokality, ve kterých může docházet k ukládání sedimentů. Celkem bylo studováno 18 lokalit na Labi včetně dvou pozadových a 9 lokalit na Bílině.

- Odhad množství uložených sedimentů v jednotlivých lokalitách.

Co se týče odhadu množství sedimentů, byl proveden jejich kvalifikovaný odhad, přičemž se kombinoval terénní průzkum a zmapování lokalit se studiem dostupných podkladů. Bylo odhadnuto, že ve sledovaných lokalitách je uloženo celkem cca 20700 m³ říčních sedimentů, z toho cca 7200 m³ v dolní části řeky Bílina a cca 13500 m³ v povodí dolního Labe mezi Ústím nad Labem a státní hranicí.

- Stanovení míry kontaminace těchto sedimentů znečišťujícími látkami, zejména látkami typu DDT a HCB, jejichž potenciální historický zdroj byl v povodí Bíliny prokázán, a dále dalšími látkami ze seznamu relevantních znečišťujících látek pro nakládání se sedimenty, který schválila ad hoc skupina expertů Management sedimentů Mezinárodní komise pro ochranu Labe.

Z hlediska kvality sedimentů byla zmapována míra kontaminace sedimentů v jednotlivých lokalitách. V souladu se vzorkovacími plány byly s použitím standardních akreditovaných postupů odebrány vzorky, které byly následně analyzovány s použitím akreditovaných standardních zkušebních metod.

- Posouzení rizika remobilizace sedimentů v jednotlivých lokalitách matematickými modely na základě zrnitostních dat.

U odebraných vzorků byly rovněž provedeny zrnitostní analýzy, jejichž výsledky byly využity při odhadu rizika remobilizace sedimentů postupy matematického modelování.

- Zhodnocení rizika jednotlivých lokalit s uloženými sedimenty pro níže položené oblasti na toku Labe ve vazbě na možné uvolňování sedimentů a jejich následný transport ve vazbě na hydrologické poměry.

Pro posouzení rizika významnosti jednotlivých lokalit pro mezinárodní povodí Labe byl zvolen metodický přístup doporučený skupinou expertů „Management sedimentů“ Mezinárodní komise pro ochranu Labe, který vychází z principu kombinace trojice hledisek pro jednotlivé lokality, tj. míry kontaminace škodlivými látkami relevantními pro Labe, odhadu množství uložených sedimentů a jejich schopnosti remobilizace za vyšších průtoků.

V rámci studie byla navržena i některá opatření, která by snížila možná rizika negativních dopadů starých kontaminovaných sedimentů ve studované zájmové oblasti na jakost sedimentů v mezinárodním povodí Labe níže po toku:

- Pokračovat ve sledování lokalit zahrnutých do studie, aby se mohl vyhodnotit časový vývoj kontaminace sedimentů.
- Pokusit se zpřesnit odhady uloženého množství sedimentů, zejména v lokalitách s velmi významným a středně významným rizikem pro management sedimentů v oblastech níže po toku.
- Při případných povodňových situacích prověřit, zda odhady remobilizace pomocí matematických hydrodynamických modelů odpovídají skutečnému chování sedimentů.
- Zpracovat záměry technických možností odstranění sedimentů z lokalit s velmi významným a středně významným rizikem včetně odhadu finančních prostředků pro sanaci.
- Zvážit možnosti legislativních nástrojů, které lze využít pro podporu sanace problémových lokalit, a možnosti synergických efektů pro sladění zájmů ochrany mezinárodního povodí Labe, zájmů ochrany přírody, protipovodňových opatření apod.
- Hledat možné zdroje financování sanačních opatření včetně odstranění kontaminovaných sedimentů z rizikových lokalit.
- Posoudit případnou účelnost sanací lokalit s vysokým obsahem škodlivých látek relevantních pro Labe, které se však mohou remobilizovat až za vysokých průtoků.
- Využít zkušenosti a metodické přístupy z projektu při zpracování obdobných studií v dalších lokalitách s rizikem uložení starých kontaminovaných sedimentů, které mohou mít dopad na management sedimentů v mezinárodním povodí Labe, resp. které mohou znamenat závažný lokální problém.
- Prezentovat výstupy z tohoto projektu odborné veřejnosti jako modelový příklad pro využití přístupů uvedených ve Správné praxi pro nakládání se sedimenty v povodí Labe, kterou zpracovala skupina expertů Management sedimentů Mezinárodní komise pro ochranu Labe.

K výše uvedenému MŽP OOV uvádí, že zpráva se detailně zabývá plněním jednotlivých cílů projektu. Přílohou zprávy jsou rovněž relevantní podklady, které byly řešitelem využity při formulaci závěrů, shrnujících postup a výsledky prací a při návrhu opatření, která by snížila možná rizika negativních dopadů starých kontaminovaných sedimentů v zájmové oblasti na jakost sedimentů v mezinárodním povodí Labe níže po toku.

Opatření navržená řešitelem řeší danou problematiku z části z pohledu očekávání eliminace rizik spojených se starými sedimenty. Současně řešitel vnímá problematiku eliminace rizik spojených se starými sedimenty i jako politicko-ekonomickou otázku. MŽP OOV se s návrhem opatření ztotožňuje.

MŽP OOV upozorňuje, že odhad nákladů na odtěžbu a uložení sedimentů na skládku, neboť se tímto případě pravděpodobně jedná o nebezpečný odpad, je výrazně podhodnocen. Z uvedeného důvodu požadujeme příslušný odhad

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

přepočítat dle aktuálních cen pro skládkování nebezpečných odpadů, případně do zprávy nezahrnovat.

Zpráva dále obsahuje drobné překlepy, nesrovnalosti v indexování, názvech společností, užívání zkratk bez předchozího vysvětlení apod. Požadujeme provést korekturu textu.

S pozdravem

Ing. Karel Vl a s á k